

Выйходит у Львовъ
що дни (кромъ недѣль и
гр. кат. свят.) о 5-ой го-
динѣ по полудни.

Администрація и
Експедиція підъ ч. 8
Улица Чарнецкого.

Редакція підъ ч. 4
лица св. Антоніо.

Письма приймають ся
лишь франкованії.

Рекламація неопе-
чата вѣлький бѣль порта.
Рукописи не возвратають ся.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Ч. 54.

Пятниця 8 (20) Марта 1891.

Рокъ I.

Переглядъ політичний.

Тяжко приходило зложити теку министра б. німецкому министрови просвѣты Госльєрови. Ученикъ и то гдній ученикъ Бисмарка, по десятхъ лѣтахъ працъ мусївъ уступити по причинѣ, що односини ся змѣнили и Нѣмцѣ познали ся на фарбованыхъ лисахъ. Жаль за полішенымъ становищемъ пробиває ся найлѣпше въ працальній бесѣдѣ министра: „Уступаю зъ уряду — говоривъ Госльєръ — на котрѣмъ зъ посвященемъ витревавъ я десять лѣтъ, а уступаю не для того, щобимъ бажавъ супочинку, но для того, понеже односини по-літичній послѣдніми часами такъ змѣнили ся, що не хотѣть я остати тягаромъ при переведеню замѣбрвъ, правителствомъ цѣсарськимъ за добри узаньихъ. По той гадцѣ одже уступаючи, роблю прислугу отчинѣ, для котрої добра трудить ся я все“. Мимовольно мѣстить слъ въ послѣдній реченью велика правда. За уступаючи не плаче нѣкто, навѣть органъ Бисмарка пише, що Госльєръ ставъ ся такъ неможливымъ, що мусївъ скористати зъ певної нагоды, щоби зложити теку. Видно зъ того, що цѣсарь Вильгельмъ зрывавъ и бурить цѣлковито мости політики Бисмарковської. Видніша надѣя бlyсне може и въ Познаньшинѣ теперъ, а справа школьна готова прійняти іншій оборотъ.

Новий министръ Цедлицъ мавъ вже въ підприємство авдіенцію у цѣсаря. Зо взгляду, що мусить би постепенно вложити ся въ обовязки свого нового уряду, обрады надѣ буджетомъ просвѣты бдбудуть ся ажъ по вели-кодніхъ святахъ.

Вся праса нѣмецка обговорює справу на-
ступства по Виндгорсту. Многій запевняють,
що наслѣдникъ дра Виндгорста буде деп.

Бахенъ (зъ Крефельду), ходять такожъ слухи, що бл. п. Виндгорстъ, назначивъ самъ яко наслѣдника свого деп. дра Порта зъ Вроцлава. Побєля днівниківъ берлинськихъ, смерть Виндгорста дбткнула дуже самого цѣсаря. И не дивно. По усуненю Госльера бажавъ цѣсарь Вильгельмъ зближити ся до центрумъ, надѣючи ся, при такъ сильній подпорѣ перевести свои реформи въ школьництвѣ. До теперъ досить було уняти собѣ Виндгорста, щоби цѣле центрумъ пішло за нимъ, теперъ-же по смерти небджалованої голови центрумъ, сторонництво се на разѣ майже не до ужитя.

Парнель скончавъ свою подорожь по Ірландії. Одь мѣста до мѣста фздивъ биъ и всуды промовливъ въ оборонѣ своїї справы. Подорожь его була триумфомъ не аби якимъ, народъ витавъ его якъ защитника своїїї свободы и своїїїї правъ. Показало ся, що противники не можуть числити на моральне поперть межи Ірландіями. Та друга за то рѣчъ. Мак-Картисти мають гроши, вже теперъ збирають до-рою субскрипції по цѣлбї Англії ленты, на будучій виборы. А грбшь рѣчъ лакома, тымъ бльше въ Ірландії, де край термить нужду а народъ мучений голодомъ, спродавъ бы все найбльше даючому. Парнель предвиджу-ючи то, выдавъ манифестъ до Американцѣвъ, и у нихъ просить о помочь грошеву, безъ котрої не вдѣє нѣчого противъ Англіямъ. Въ манифестѣ тоби покликавъ ся на то, що въ року 1880 и слѣдуючихъ, все, що зробило ся на користь Ірландії, завдячує она помочи Американцѣвъ.

Манифестъ сей принято въ Сполученыхъ Станахъ зъ восторгомъ, и вже теперъ напливавъ щедрій жертві. Маккартисти вы-слали такожъ своїїї квестарбвъ, но такъ якъ Ірландія, подобно и Америка пріймає ихъ дуже зимно. Сполученії Станы окликались

при Парнелѣ, а кто знає, чи при помочи и по-перто ихъ, не удасть ся ему перевести выбо-рѣвъ по своїїї гадцѣ. А було бы се для Ір-ляндії рѣчкою пожаданою. Духовенство, котре еще всегда не хоче прилюдно повернути до Парнеля, певно не стане до борбы противъ него, противно, тихою працею приготовує ему дальшу дорогу, а Ірландія цѣла зависить бдь духовенства, якъ оно поведе народъ, такъ пойдуть и дѣла того краю.

Въ кождомъ случаю бажання Ірландіївъ слушній и справедливій, а богатої Англії, котра величає ся своїїї правостю и безкорысто-любіємъ въ колоніяхъ заморскихъ не принесе чести, що підъ єїї бокомъ невеличка Ір-ландиня гноблена нею мре и гине зъ голо-ду, що при усильнихъ змаганяхъ не може о-сягнути найслушніїшихъ правъ.

Въ Римѣ померъ въ готелю *de Russie* князь Сронімъ Бонарпарт. Покойникъ родивъ ся року 1822 и бувъ синомъ бувшого короля вестфальского брата Наполеона I. Жонатий бувъ биъ зъ Кльотильдою Сабавскою, дочкою короля Віктора Емануила. По смерти Людвіка, сына Наполеона III, бувъ биъ претендентомъ до французкого престола. Одзначавъ єїї биъ надзвичайною ексентричностю, енергичними порывами, и славою найпершого въ свѣтѣ недовѣрка. Чи погодивъ ся покойникъ передъ смертю зъ синомъ и чи высловѣдавъ ся, рѣчъ се дуже сумнітельна. Зъ двохъ синовъ покойника молодій Людвікъ слу-живъ въ армії російської.

Революція въ Чилѣ не устає. Ворохобники на кождомъ мѣсци бьють войска правитель-ственій. Вязницѣ переповненій. Президентъ Бальмацеда выдає всѣхъ купцівъ чужост-ронихъ. Выдалено такожъ австрійского кон-зула зъ Вальпарізо. Теперъ выдавъ биъ при-

всѣ злій днѣ, якій мене коли не будь споткали, вели теперъ мою рукою. Стрѣлились рѣвно-часно, и моя кулька лишилась въ его грудяхъ.

— А вы? — закликала блѣда якъ трупъ Калинецка, кладучи свою руку на его руку и поневольнімъ тымъ порушеньемъ здраджу-ючи всѣ непокої любячого серця. Зъ вдячно-стю споглянувъ на неї полковникъ, и про-мовивъ:

— Моя рана була легка и не перешкода-ди менѣ безприволочно виїхати....

— Шѣсть днівъ опосля бувъ я въ дома. Но и тутъ не знайшовъ я супокою. Непонятій якісь шумъ заволодѣвъ въ меїмъ серцю. Я выкидавъ собѣ завчасну мою зазялтостъ, и кровь неповинно пролиту, а въ серцю розбудило ся знову чувство бдразы до загалу и якась дика ненависть до людей. Навѣть на Українѣ було менѣ тѣсно, а бездѣльність мучила мене. Я потребувавъ руху, іншихъ вражѣнь, іншихъ людей. Я виправивъ ся до Константинополя, зъ бдтамъ до Смирни, а дбставши ся до Байруту, блукавъ я по Либану и рѣвнинахъ межи Да-машкомъ а Алепомъ, я ходивъ до Гробу Спа-сителя, пускавъ ся зъ караванами на пустынню, и полюбивши дику природу, дикого и незбогованого цивілізацію чоловѣка, забувши на цѣлій два роки о Європѣ, здоровий на душі, но згобленій цѣлкомъ, вернувшись я р. 1813 до Одессы. Теперъ властиво — бдповѣдавъ полковникъ, глядячи на Калинецку взоромъ найбльшого

чувства, — бдповѣмъ вамъ панѣ на се нытанье, котре выклікало довгу сесю та нудну споминку. Въ Одесѣ знайшовъ я межи списомъ іменъ висихъ французкихъ офіцербвъ, взятихъ въ Нѣмеччинѣ въ неволю, имя полковника С., того самого, котрого ранивъ я на Бельянахъ. Була то перша радость, котра приспѣшила м旣й поворотъ до рбднѣ. Закидъ убїства не тяживъ вже на менѣ. Спокйний, щасливый, що знову побачу стрѣху рбдну и бдотхну сто разъ ми-лїйшимъ менѣ воздухомъ України, пустивъ ся я домовѣ. Було се зъ єбнцемъ червня. Ранокъ бувъ пречудесный, воздухъ свѣжій, цвѣты облитій росою, дивними красували ся фарбами. Наразъ конь м旣й пристанувъ и наста-вивъ ушай, якъ бы спбзновавъ, що не єсмо самі на степѣ. И дѣйстно до ушай моихъ доходило, якъ бразкотѣли косы. Въ бддаленю спостерѣгъ я кольканайця косярбвъ, занятыхъ працею. Дивного не було въ томъ нѣчого. На розло-гихъ тихъ сѣнокосахъ, косивъ тоды, кото хотѣвъ. Пустивши вольно коня, надближивъ ся до нихъ. Но по якоби часѣ спостерѣгъ я йдучого передъ собою чоловѣка, котрого одѣжъ пригадувала менѣ Востокъ, и побожныхъ пут-никовъ йдучихъ до Брусаляма. Зацѣкавленій, погнавъ я конемъ и вскорѣ зробивъ ся зъ незнакомимъ. Було то на томъ мѣсци, де теперъ стоїть крестъ. Путникъ сей, старецъ зъ сивою и довгою бородою, въ шарѣмъ платю и бѣломъ капелюсѣ, зъ пацьорками въ руцѣ,

КРЕСТЬ НА СТЕПѢ.

(Перекладъ зъ І. Корженевскаго).

(Дальше).

Не хочу посуджувати бувшої моїїї судженії, тогды вже жїнки одного зъ високихъ уряд-никовъ, себѣ-то-бы она хотѣла бдомстити ся за дбнаній черезъ мене завѣдъ. Но и она була тамъ, бачила мене, а опосля зачавъ я уважати, що по живої розмовѣ єї зъ згада-ніемъ полковникомъ, той послѣдній ставъ пересувати ся коло мене, мовъ бы шукавъ зачѣпки. Може було се случайно, може без-мисльно, може були то привички гордого Французыка, що гадавъ, будь-то-бы вольно було ему кождого чѣпати. Но я, котрый и такъ ненавидѣвъ-емъ ихъ всѣхъ, злапавши его силь-но за руку, поспытавъ-емъ его, чи не хотѣвъ бути розмовити ся зо мною де инде.

Смѣлій Французъ зрозумѣвъ мене и прй-навъ, а другого дня станули мы противъ себе на Бельянахъ. Властиво не зробивъ биъ менѣ нѣчого, щоби заслугувало на таку завзятостъ, но биъ бдповѣдавъ менѣ за всѣхъ. Я не за-дрожавъ навѣть на гадку, що можу бдобрati жїтє невинному чоловѣкови, бо цѣла гбкостъ,

казъ, щоби всѣ чижинцѣ, способній до службы военніи, стацули до 36 годинъ въ рядахъ войска правительственнаго. Повстанцѣ выслали до державъ европейскіхъ поступать, домагаючи ся узнанія ихъ за сторону воюючу. Въ наслѣдокъ того, державы не потребовали бы высылати своихъ кораблѣвъ до Чили на оборону своихъ подданыхъ. По послѣдніхъ успѣхахъ повстанцѣвъ, треба надѣятися, что правительство улягнє переважающей силѣ.

Справы краевій.

Галицкое гospодареское товариство начало вчера въ салѣ ратушевой загальни зборы своихъ членовъ. Зборы одкрывъ вицепрезесъ товариства, дръ Гросъ. Перше всего приняліи зборы спровозданье выдѣлу товариства зъ р. 1890. Товариство получило минувшого року субвенцію правительственну въ сумѣ 29.500 злр. и краеву въ сумѣ 6.240. Зъ тыхъ сумъ получили кружки рольничіи 1.200 зл. а товариство пчольничо-садовниче 490 зл. Доходы выносили 135.033 зл. 96 кр. Зборы приняліи спровозданье безъ читанія, наведеній дани по-дасмо зъ спровозданья печатаного. Опосля слѣдували интерпеляціи що до кainиту въ Калуші и въ спрavѣ знесенія оплаты бѣль перевозу штучного навозу и въ загалѣ бѣль кainиту. Членъ выдѣлу краевого п. Романовичъ давъ на згаданіи интерпеляціи вдоволяющу одпovѣдь. Опосля здавъ спровозданье инжинерь краевого выдѣлу, Сирочинський, о копальняхъ кainиту въ Штрасфуртѣ, де бувъ высланий для роблення дослѣдовъ. Копальнѣ тѣ продукуютъ 4,350.000 сотнаровъ кainиту въ рокъ, копальнѣ калускіи продукуютъ кainиту всего на всего на 5.000 зр.

Дальше выбрано презесомъ товариства по-новно кн. Адама Сап'егу. Зборы не приняліи резигнації п. Абрагамовича зъ членовъ комитету, за то приняліи резигнацію п. Августиновича. На першому засѣданію були присутні Е.Е. панъ Намѣстникъ гр. Бадени, маршалокъ кр. кн. Сангушко, и дельегаты кѣлькохъ гospодарскихъ товариствъ зъ другихъ провинцій въ Австрії. Дальше засѣданье оббуде ся нынѣ о годинѣ 5 по полудни. Принятіи зборами резолюціи и рѣшенія подамо по сконченю зборовъ.

Справа замку въ Олеску.

Сеймъ рѣшеньемъ зъ дня 12 сѣчня м. р., предпоручивъ Выдѣлови краевому, щоби той при переведенію подробныхъ оглядовъ, що до ужиття замку въ Олеску на помѣщеніе тамъ якого небудь заведенія наукового, дослѣдивъ, чи не дала бы ся тамъ помѣстити низша школа рольничо-садовничо-пчольничича.

пôдпирають ся на палицѣ и спѣвають пѣсни побожні. Видъ мой не змѣшавъ єго, похиливши голову, сказавъ:

— Слава Ісусу Христу.

— На вѣки, одновѣвъ и, здѣймаючи шапку зъ ушанованьемъ, яке будивъ въ моїмъ сердцю видъ сего старца.

— Кто єси честный старче и що робишъ самъ одинъ въ томъ степѣ?

— Я єсъмъ священикъ и монахъ, мой сину — одновѣвъ поважно.—Выпросивши собѣ приволь у моихъ настоятелей, подорожувавъ я до Землѣ святої, а послуживши рокъ при Гробѣ Спасителя, вертаю до монастыря моего, супокойний въ сердцю и тамъ ждати буду, поки Богъ мене не покличе. Но ты, мой сину, та-жокъ не мусишь бути тутейшій, додавъ бѣль, споглядаючи на мой уборъ, не цѣлкомъ европейскіи и на коня, котрого походженіе легко було спознати.

— Я отче мешкаю за Бугомъ — одновѣвъ я — но теперь вертаю та-жокъ зъ Востока. И я бувъ та-жокъ при гробѣ Спасителя и тамъ давъ менъ Богъ успокоеніе сердця.

— Подякуйже сину Всеышнему, що та-жокъ прійшо тебѣ идалося тебѣсю дорогу довести до конця. Видно, що маєшъ сердце побожніе и уповаюче. О! не сумнѣваю ся о томъ — давъ дивлячись менъ въ очи, и для того за-

Хотяй до тепер не звѣстно, чи замокъ сей дастъ ся такъ бреставровати, щоби мѣгъ бути ужитий на умѣщенье въ нѣмъ школы, то все таки рѣшивъ Выдѣль краевый, однести ся до комитету галицкого товариства гospодарскаго у Львовѣ зъ прозѣбою о объявленіе компетентної гадки, котрою мѣгъ бы ся Выдѣль руководити въ дальшомъ поступованю.

Такожъ однѣсь ся Выдѣль до ц. к. Рады школьної зъ запытаньемъ, чи не уважала бы она за добре перенести до Олеска котрои не будь зъ семинарій учительскіхъ безъ взгляду на то, чи заведеніе помѣщене було бы въ самомъ замку чи въ іншомъ, прилѣгломъ будынку.

Громадѣ Пеары повѣта хшановскаго, обтяженої додатками до податківъ, доходячими до висоты 115 прц., а при томъ бѣдной, рѣшивъ Выдѣль краевый, почавши бѣль першого сѣчня с. р. обніжити престацію складану на платню учителя зъ 210 на 100 зл.

Товариство кредитове земське нынѣ почало свои засѣданія 28 загального збораня дельгатовъ, крѣмъ обычнихъ спровоздань дирекціи и комісії ревізійної, буде ще обговорюване и порѣшено предложеніе дирекції въ спрavѣ розпостороненя дѣяльности товариства на Буковину. Побоچъ того предложенія будуть ще предметомъ обрадъ: де якъ змѣна статутовъ, виборчої ординації, змѣна регуляміну, що до оцѣнювання іпотекъ, и справа приступленя до краковскаго товариства взаимного кредиту. Всѣ тѣ предложенія обширно и основно умотивованіи и певно безъ опозиції будуть порѣшенні.

Просвѣта яко пôдпора автономії.

На послѣдній сесії галицкого сойму, оказавъ ся одинъ проявъ характеристичній, вимѣреній противъ автономії краевої. Не безъ попередної агитації людей, котримъ добро краю не лежить на сердцю, декотрій громады подавали петицію до сойму, домагаючись знесенія Рады повѣтовихъ, мабуть для того, що податокъ на ихъ утриманье, єсть за тяжкій для податкуючихъ. Ти, що започатковали сей рухъ, добре знали свои причини, чому имъ себѣ-то такъ противъ повѣтовї рады, но зъ тымъ не величалися, пôдсуваючи натомѣсть інші, котрими легко имъ прійшло ся отуманити простодушныхъ селянъ. Ми, та-жокъ не маємо потреби тутъ розводитися надъ властивими причинами сего руху, а укажемо лишь на одну зъ причинъ правдивихъ, именно, на майже загальний недостатокъ знанія потреби

и корыстей громадской самоуправы у нашихъ селянъ. Хотяй вже столько часу минуло, ѿдъ коли тѣшими ся краевою автономію, хотяй черезъ той часъ повиненъ вже бувъ выбратьи ся змѣстъ горожанської самостїйности, наїйтъ и у найтупѣйшихъ громадянъ, то однакъ видимо, що въ томъ напрямѣ мы мало поступили напередъ и селянинъ якъ колись такъ и тепер, все оглядає ся або за принукою, або за проводиромъ въ дѣлахъ громадского газдѣства. Не диво одже, що если такій першій лѣпшій каламутникъ, крикунствомъ захочивши довѣріе селянъ, скаже имъ про непотрѣбностъ Рады повѣтовихъ — то они ему вже вѣрять на слѣпо и за тымъ бѣгають зъ просбами ажъ до Львова — до Сойму.

Розводити ся тутъ надъ великою досягlostю краевої автономії, розправляти о значеніи и пожиточности Рады повѣтовихъ, громадскихъ и т. п. не маємо часу, нѣ мѣсяця на тепер. Въ сю хвилю намъ ходить лиши о те, щоби розглянутись за практичнимъ способомъ усунення тої несвѣдомості и темноты, яка панує о справахъ такъ важнýchъ, такъ жизненныхъ для нашого краю — якъ справы автономичній.

Ми сказали, що о самоуправѣ особливо у насъ по громадахъ панує ще велика несвѣдомостъ. Зъ того выходять р旤жній непорядки, залишеніе обовязківъ, надъужите власти и всякий тому подобній бѣди, котрій не разъ не одну бѣду, такъ на начальство громадске якъ и на самі громады натягають. А все зъ несвѣдомості, не кажучи вже о злой волі. Вибирають начальника громады, не пытаючи, буде бѣдний до того, буде бѣдъ бодай писменний? Писаря громадскаго беруть якій паде ся, радніхъ, якихъ будь, тоже не диво, если потомъ першій лѣпивий горлай, водить за носъ цѣле громадске начальство.

Правда, що часто не ма въ чомъ межи громаднами перебирати и треба вибирати якій есть, але на то при доброй волі такожъ найшла бы ся рада.

Людей доброї волі, просвѣщенихъ, межи шляхтою, священствомъ, учителями не бракує, у котрихъ такимъ несвѣдомымъ вибранціямъ громадскимъ можна порадити ся и научити ся де чого, що до ихъ уряду потребне.

Суть на те такожъ добрій книжочки, ти особливо, котрій выдає „Просвѣта“ о громадскихъ справахъ; треба читати, а не умѣши, бодай послухати якъ кто читає. Въ конці, суть на те ще Рады повѣтовї де на кожный случай, можна порадити ся, особливо у секретарівъ Рады повѣтовихъ, котрій які люде звичайно зъ вищою науковою и оживелій ревностю для добра свого повѣту, свої порады и поученія невмѣльмъ, хиба нѣколи не одкажуть.

— Стане ся мой отче, якъ величъ єще сего року стане тутъ крестъ високій и бѣлый. Я навѣть куплю сесю семлю, щоби нѣкто не спинявъ мене въ дополненю сего обѣта, котрый въ твои складаю отче руки.

— Благословлю тя за се, сину мой! — одновѣвъ пôдносячи руку и благословячи мене. И вѣръ менъ, що надгорода не міне тебе, кто знає, якимъ щастствемъ надѣлить тебе Богъ тутъ, де хочешь ширити єго славу. Щѣ тепер ща-сливо и доповни свою обѣта.

Ходи за мною мой отче. Недалеко јде мой повѣзъ, одвезу тя за Бугъ до мене, а о-посля одїшлю до монастыря.

— Дякую тобѣ мой сину — одновѣвъ бѣль. Я зробивъ обѣть, що до гробу Господнього и назадъ пойду пѣшки, де лише земля буде пôдъ ногами моими. И я хочу доповнити моего обѣта.

Зоскочивши зъ коня, уцѣлувавъ я єго руку; бѣль поблагословивъ мене еще разъ и бѣлѣвъ. Звѣльна фхавъ я роздумуючи надъ вструѣю тою, и дово геще чувъ я за собою спѣвъ побожній пѣсни, котру старець спѣвавъ голосно а чисто.

(Дальше буде.)

повѣдаю тобѣ ласку Божу въ повнотѣ, если причинишъ ся до ширеня єго святої славы.

— Щожъ треба менъ робити, мой отче — поспытавъ я трохи зачудованій.

— Я перейшовъ вже великий шматъ того краю, — промовивъ бѣль. Пустый се край, но и тутъ живуть люди, и тутъ богатять ся християне. Суть тамъ домы, суть оселѣ, часто густо и корчмы суть, а нѣгде нема дому Божого. Переїди степъ сей, якъ далекій бѣль и широкій, а все таки нема нѣгде анѣ знаку спасенія. Тоже то и забувають люди на Бога и спасеніе. Гляди мой сину — додавъ, показуючи на косаревъ, — нынѣ есть недѣля и свято велике св. Тройця, а люде тѣ трудять ся и косять, но жаденъ зъ нихъ не перекрестить ся навѣть, бо ничъ не пригадало ему страстей Спасителя. Ты сину певно богатий, мешкаєшъ не далеко, не жалѣй лихого кошту и невеличкого труду, двигни крестъ тутки на томъ мѣсци. Най буде бѣлый и високій, щоби зъ далека виднѣвъ на степѣ, най розтягає надъ землею тою рамена, щоби змагала ся слава Божка, щоби по-дорожній мавъ де помолити ся, а нарѣдъ, котрый горне ся тутъ для зыску и потѣхи, щоби зналъ, що и тутъ Богъ царствує.

— Я слухавъ зъ почестю старика, котрого тварь оживила ся и одкрите чело яснѣло гадкою побожнною и внеслою, а перенятымъ до глубѣ души, одновѣвъ я:

Для людей свидущихъ, для интелигенции, бдѣрває ся въ тѣмъ взглядѣ широке поле заслугъ, для добра загального. Мѣсяцами, оно вже такъ завело ся, что громадскій начальники, писарѣ маючи довѣrie до своихъ радъ повѣтowychъ, въ всѣхъ справахъ идутъ до нихъ за порадою, которыи знову своихъ пояснень не обмоляютъ имъ, але мають собѣ то за горожанску повинность просвѣчевати, скажу бѣльше, воспитувати громадскій представительства. Такъ видимо, вже бѣлькохъ лѣтъ на самой окраинѣ захѣдной Галичинѣ — въ Бялой.

Бялскій Выдѣлъ повѣтовый вже бѣль пятехъ лѣтъ постарає ся завести ладъ и складъ въ самой администраціи гминѣ — а при тѣмъ разъ-вразъ старає ся о поучуванье радъ гминныхъ, начальниковъ и писарбѣвъ громадскихъ, о важнѣмъ ихъ становищѣ въ суспѣльности. Тамъ довѣдуютъ ся они о приписахъ и постановахъ бѣносичихъ ся до гминѣ, именно подъ взглядомъ своего очерку дѣланія; тамъ дознаютъ ся они про способы поднесенія добробыту селянъ. Въ той цѣли обдуваютъ ся тамъ мѣсячніи засѣданія, на которыхъ можна часто учути про такой рѣчи, которыи стремлять до просвѣщенія и поднесенія громадянъ. За тѣмъ пойшло зближеніе больше и довѣrie громадъ до Выдѣлу повѣтового, тому же послѣднему чрезъ се улекшила ся задача познанія поодинокихъ гминѣ, познанія близшаго начальниковъ громадъ, писарбѣвъ громадскихъ, которыхъ добрѣ або злѣ стороны лѣкше розпѣзнати може. Громады въ короткомъ часѣ понявши, что имъ зѣ пожиткомъ а що шкодливе, звязуютъ ся въ кружки рѣльничіи, основовутъ читальнѣ и т. п.

Певно, що зъ тихъ округовъ и гминѣ, не насїє до Сойму просьба о знесеніе радъ повѣтовыхъ, бо они столько вже до ихъ добра причинили ся, що селяне самі теперъ спѣшають, яка то се благодать тѣ Рады повѣтовой.

Кобы такъ всѣ Рады повѣтовіи и ихъ секретарѣ поступали, кобы о поясненіе значенія автономіи краевои и другихъ самоуправныхъ справъ громадскіи старали ся, якъ-бы не задовго змѣнили ся ти такъ непотѣшній нынѣ бѣносини по гминахъ.

Правда, що на разъ, рѣчъ та такъ для однихъ якъ и другихъ не легка, що треба усувати недовѣрчивостъ, упередженія рожній, глупоту навѣть, бороти ся зѣ злуо волею не разъ; але ктожъ, пытаемо, кому на серцю лежить лѣпша будучиость краю и добро люда передъ тими трудностями жахне ся?...

Б.

Кроника.

— Гр. Тааффе выїжджає завтра (въ пятницю) на Шлескъ на крестини внука; въ недѣлю вертас, и вже до отворенія Думы державна не выїде зъ Вѣдня.

— Въ Лизборѣ показують ся случаї жовтои пропасницѣ.

— Дневники варшавски доносять, що п. Николай Глинка въ Цавина и кс. Нігмонтъ Хелміцкій дѣсталі вже позволеніе власти свѣтской на вїздъ до Браніце, що їдаки привезуть якусь частъ венеціаныхъ емігрантбѣвъ. О сколько си вдає, выбираній будуть емігранти въ рожніхъ сторонахъ краю, щобы повернувшись до дому могли своимъ свѣдоцтвомъ бдвернути країнѣ бѣль еміграції.

— Въ Томашовѣ равекомъ обдуло ся посвященіе мѣйского піпиталя головного. Шпиталь мѣстнѣ 10-тиківъ и коштує 60.000 рублей.

— Въ Вукачовицѣ дnia 11 с. м. мала мѣщце страшна туча. Середъ бlyсканія и безустанихъ громовъ падавъ густій градъ величини лѣскового орѣха и покрывъ землю на 1½ цяля, потомъ знову выпогодило ся.

— Доповняючій выборъ одного члена Рады повѣтовой въ Калушѣ въ куріи громадъ сельскихъ, розписаній вѣстанъ на день 21 цвѣтня с. р., а выборъ двохъ членивъ тооже Рады въ большихъ посѣлостей на день 28 цвѣтня.

— Сегорѣчна змиа дала ся познати и въ Єрусалимѣ. Отъ що пишуть зъ бдамъ: Гора Єлеонска покрыла ся грубою верствовою снѣгу. Ось грудия не устуپаютъ тутъ цѣлкомъ дошъ, частій бурѣ, грады, перуны и снѣги. Недавно була такъ страшна буря въ Яффѣ, що вирвала зъ підвалинами цѣлый мостъ желѣзный въ підземіи желѣзными. Въ Бейрутѣ змила буря тамы и ва-

лы охорониї докола порту и поробила шкоды на одинъ міліонъ франківъ. Въ ночи зъ 18 на 19 розбивъ ся одинъ корабель французкій, плывучий зъ Константинополя, ща-сливо однакъ не погибъ нѣкто зъ подорожныхъ.

— Отвореніе читальнѣ въ Беневѣ. Въ недѣлю дnia 8 с. ст. лютого с. р. по вечѣрни обдуло ся въ Беневѣ въ домѣ господаря ч. Теодора Содоморы отвореніе читальнѣ, до котрои вписало ся 37 членовъ.

— Рухъ выдавничій въ Россіи. Петербургъ займає въ нимъ перве мѣсце, выходить бо тамъ 194 часописей, въ Москвѣ 80, въ Варшавѣ 72, межи которыми польскихъ 65, россійскихъ 6, а 1 жидовска. Въ полузднѣй Россіи выходить 58 часописей, въ прибалтійскихъ губерніяхъ 54, въ середнѣй Россіи 26, на Кавказѣ 23, въ всѣхъ губерніяхъ 9, на Сибирѣ 9, въ індійской Россіи 1. Въ загалѣ Россія має 535 часописей крѣмъ уральскихъ, которыхъ есть 170.

— Урожай на озимину буде сего року дуже скучній. Особено зъ захѣднѣй Европѣ наспѣвають чимъ разъ тревожнѣйшій о тѣмъ вѣсти. Франція, де пшеница показує ся дуже мизерна, буде вѣдай потребувати чимало збожжя заграницнаго. Въ Англії вже теперъ значно цѣна підсокочила и купують вжо тамъ напередъ будучий зборъ аргентинскаго и австралійскаго збожжя. Въ Америцѣ противно, сподѣваються ся добрыхъ урожаївъ, тожъ и цѣни на збожжѣ тамъ понизились. У насъ сподѣвати ся можна цѣнъ добрыхъ на новий зборъ

— О послѣдніхъ хвиляхъ б. п. Виндгорста отъ що пишуть нѣмецкій часописи. Силы опустили хорого доперва въ суботу о годинѣ півн. до осьмои рано. Въ горячцѣ выдало ся ему, що есть на банкетѣ; возносивъ тосты въ честь цѣсаревои и цѣсаря. Одесля промовивъ до плачучої дочки: «Но но, будь спокійна. Щеєсьмо не номерли! Коли силы зачали его опускати, Сестра Милосердія розпочала молитви, которыи умираючій повторяють. Потомъ васнувъ лагодно на вѣки. Лице умершого незмѣнне, лишенъ бракъ окуляровъ надає ему особний ліжійсь видъ.

— Въ суботу по полузднѣю задержано въ Краковѣ наспѣвають на еміграцію до Америки для браку льгитимації и достаточнѣхъ фондівъ на подорожъ, а именно: 2 особы зъ новѣту тарнівскаго, 3 зъ новѣту тарноберезнаго и одну зъ новѣту ропчицкаго. Въ недѣлю вечеромъ задержано такожъ двохъ емігрантбѣвъ зъ новѣту ряшовскаго за переступлене уставы війсковов.

Послѣдній вѣсти.

Зъ Будапешту доносять, що въ недѣлю у Вѣдні буде спольна нарада министровъ, на котру прибудуть такожъ угорскій министри. Предметомъ нарады буде спольній бюджетъ и скликаніе дельгаций, а такожъ може про стань переговоровъ зъ Нѣмеччиною о торговельный трактатъ.

Polit. Cor. уполномочена до заявленія въ справѣ того трактату, освѣдчує, що всѣ пого-лоски по часописахъ про розбиваючія ся уклады не заслугують на вѣру. Въ ходѣ переговоровъ не ненаступила нѣяка змѣна и можна мати надѣю що доведутъ они до пожданого успѣху.

Зъ Праги пишуть, що Рада Державна передъ 10 цвѣтня не буде скликана.

Зъ Берлина доносять, що на похоронѣ богослуженю за супокой души Винѣгорста, котре торжественно бдправивъ епіскопъ Копъ и самъ выголосивъ надгробну працальну бесѣду — були присутні: гр. Мирбахъ яко представитель обохъ цѣсарства, канцлеръ Ка-приви, министри Бетихеръ и Микель, такожъ Госльеръ, Ведель и много другихъ достойніківъ и дипутованыхъ.

Повѣнь въ Познаню лишила страшній пособъ наслѣдки. Цѣлі пляци позаливаній во-дою. До многихъ улицъ можна ся дѣстати ли-шень на човнахъ. Надъ 80 родинъ, а около 384 осбѣвъ есть безъ даху. Магістратъ мусить дѣбати теперъ о 204 родинѣ. Фабрики позали-ваній, а роботниківъ розпущеніо.

У Вѣдні номеръ генералъ кавальєріи въ станѣ супочинку, гр. Clain-Gallas.

Зъ Берлина увѣряють, що цѣсарь Вильгельмъ певио приїде въ осені на маневри австрійскій, котрій бдбудуть ся въ першихъ дняхъ жовтня въ окрестності Вайдгофенъ надъ рѣкою Тає. Цѣсареви має товаришити канцлеръ Ка-приви.

Смерть князя Наполеона наступила пе-редчера о годинѣ 7-мой вечеромъ. Небавомъ по смерти, прибули до комнаты помершого члены родини. Королева поїхала о годинѣ 11 вечеромъ до готелю „Вите“. Понеже завѣщанье помершого ще незвѣстне, король зарядивъ похороны на завтра рано. Если правительство французке призволить на се, перевезене буде тѣло до костела St. Louis des Francois, если жъ нѣ, то до костела Пресв. Дѣви.

Зъ Гібралтару доносять, що плывучій зъ Тріесту до Нового Йорку пароходъ „Утопія“ зъ 700 подорожными емігрантами італійскими, споткавъ ся зъ двома англійскими панцерниками и пішовъ підъ воду. Двѣста осбѣ погибли.

Вѣсти єпархіальни.

Еп. Переїмска.

Презенту на Балигородъ надавъ епіскопскій Ор-динаріятъ за-для почиваючого права патронату о. Кипріянови Іасеницкому зъ Загочева.

Въ пропозицію на Зубковъ, дек. сокальскаго, принятій о. 1. Іос. Федоровичъ, 2. Алекс. Лявецкій, 3. Вол. Левицкій, Сим. Лонцкій, Петро Гиссовскій, Лука Яремкевичъ, Вол. Насальскій, Сильв. Баранецкій, Ант. Барновичъ.

† Посмертній оповѣстки.

Ольга зъ Хиляковъ Калужняцка, жена священника, упокоила ся дnia 14 с. ст. марта у Вѣхомли; по-кійна була що ино перший рокъ замужна.

Вѣчна є. память!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень, 19 марта *Wiener Ztg.* оголошує, що по бл. п. к. Наполеонъ заряджена зѣстала 6-днія жалоба Двору, почавши бѣль дnia 20 с. м.

Вѣдень, 19 марта. Казимѣр Хлендовскій, совѣтникъ секційний, придѣленый до повненія обовязковъ при п. министрѣ Залескимъ, отримавъ титулъ совѣтника министеріального.

Торгъ з бомжемъ.

19 марта	Львовъ	Терно-поль	Подволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	8.—8.25	7.85—8.10	7.60—8.—8.45	
Жито	5.85—6.20	5.60—6.—5.40	5.90—6.—6.35	
Ячмінь	6.—6.75	5.25—7.—4.85	6.50—5.75—7.25	
Овесъ	6.—6.70	5.80—6.35	5.75—6.20	6.20—7.—
Горохъ	6.20—9.75	6.—9.—6.—	8.50—6.30—9.75	
Вікса				
Рѣпакъ				
Хмель				
Копюшина чер.	42.—52.—	42.—52.—	45.—51.—	45.—52.—
Копюшина бѣла				
Оковита				

Надоблане.

ПОДЯКА

Всепочтенному Докторови мед. Котловскому въ Долинѣ (коло Стрия).

Не маючи слобъ подяки за Ваше правдиво чоловѣколюбиве и безинтересовне днемъ и ночею старанье ся, щоби нашихъ четверо дѣтей двигнути въ такъ тяжкої болѣзни акъ ангина и воспаленіе легкихъ а не будучи даже въ состоянію бдновѣдно Вамъ бдвидчити ся за приверненіе здоровля нашимъ любымъ дѣткамъ, осмѣляюся въ сей способъ прилюдно заявити Вамъ Все-честный Труженику около несена пожелательнои и скучточнои помочи терячимъ болѣзнянимъ, искренну нашу подяку.

Долина дnia 20 марта 1891.

Бронислава и Франчискъ Фуксъ.

Однѣчательный редакторъ: Адамъ Кроховецкій

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручас

Оль рыбій въ двохъ родахъ, жовтый однократно дестилований, дуже добре дѣлаючий противъ зафльегленя, остроти крови, недокревности, скрофуламъ и т. д. бѣлый пріятанійшій одъ первого, бо двократно чищеныи диси тильованій. До набитя въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

Пробки даромъ и оплачено!

Всякі сорти

МАТЕРІИ СУКОННЫХЪ

по удивляющу низкихъ, правдиво фабричныхъ цѣнахъ. Рештки на цѣле убранье по 2, 3, 4 зр. итд. поручас

Karol Beer, Tropbau, (Tuchversandthaus).

Пробки даромъ и оплачено!

Агентовъ всюда пошукує ся.

ЛЮДВІКЪ ГОЛОВАЦКІЙ

перша краєва

ФАБРИКА КОРОБОКЪ

подъ ч. 194

въ Замарстиновѣ подъ Львовомъ.

одъ 12 лѣтъ истину фабрика вырабляє, при помочи найновѣйшихъ машинъ, коробочки картонной всякої якости и всякої величины до вытылокъ для аптикъ, коробочки и касетки до чаю ат друкомъ золотымъ и чорнимъ зо станилю и безъ тои, коробочки на саларий выробы, до карточекъ візитныхъ, покрышки на бритвы, якъ такожъ и всякий іншій выробы въ объемъ тои фабрики входящій.

Замовленія вырабляє по цѣнахъ низкихъ и въ якъ найкоротшій часъ. Цѣна за 100 кор. и начоцъ со станилю и зъ золотымъ друкомъ по въ к. 16 зр. 8 зр., четверть к. 9 зр. 4 зр. одна 16 к. 6 зр. 3 кр. безъ станилю и безъ золотого друку ат. чорнимъ друкомъ 100 короб. и піблокъ на півъ к. 13 зр. 5 кр. четверть к. 7 зр., 2.50 ар., одна 16 к. 4 зр. 1.50 и т. д.

При більшихъ замовленіяхъ удѣлає ся біловѣдний рабатъ.

ФАБРИКА

Л. І. МАЛЕВСКІЙ у Львовѣ

ул. Орміанська ч. 12

поручас выработаній въ своїй фабрицѣ корки до бочокъ и бутыльокъ найлѣпшого сорта и дешевшій одъ заграницъ, такожъ дерево коркове и колеса до мелення іпона, підошви и корочки дамскій. — Перестерѣгаю Віч. Публику передъ подроблюваньемъ, не приносичимъ користи.

корковъ катальонськихъ.

запожена 1877

COGNAC кураційный правдивый французский

первогодной фирмѣ Ришеръ по цѣнѣ 3.50 до 7 зр. за фляшку — высылае за посльплатою

Львопольдъ Лѣтнинський,
Львовъ, ул. Валова 14.

* КАЛЕНДАРЬ ЗДОРОВЛЯ *

на рокъ 1891,

выданій въ польскомъ языцѣ мѣстить календарію греческе и латинське, богато илюстрованій, повенъ цѣкавыхъ розправъ, дотычачихъ збереженя здоровля, посылае

Львопольдъ Лѣтнинський,
у Львовѣ, Валова 14,

franco за надобланьемъ 50 кр. а. в.

М. В. ТАУБЕРЪ

Заведеніе ритовниче и власный выробъ станиць кавчуковыхъ тоже и фабрика марокъ печатновыхъ

Львовъ, улиця Сикстуска ч. 6.

Замовленія въ провинції выконує якъ найскорше.

найлѣпшій, бо власного выробу

Буліонъ

заряду Двора Лашинъ

п. Бережаны: кильо

ж 00 зъ труфлями 7 зр. 50 к.

, I досконалый 6 „ 50 „

, II знаменитый 5 „ 50 „

Буліонъ сей, узнаный наибольшими повагами лѣкарскими за найлѣпшій, заступає и перевысає всякий мясни екстра тузы заграницій. Въ торговляхъ лишенъ въ формахъ підковы зъ крестомъ спродають сей буліонъ

К. Ф. ПОПОВИЧЪ

въ Тарнополи

поручас

одъ зр. 2.50, 3 и 4.30, червоной по 2.50 и 3 зр. Гранко бочокъ и порто

Прошу о ласкавий замовленія.

Полотна льняній Корчинський и іншій выробы найтривалій и найдешевшій. Пробки franco.

Вл. Гонетъ,
въ Корчинѣ коло Кросна.

Окулиста Дръ Гезангъ, б. ельєвъ асистентъ и операторъ на окулистичній клініцѣ проф. Фухса у Вѣдни.

Львовъ, ул. Ягайлонська ч. 2 на противъ нового гмаху Касы Ощадності.

!! Кто хоче набути !!

истинно добрый и не дорогий зегарокъ або зигаръ стальній — найудасть ся въ довѣріемъ до нової фірми годинникарской

КОНРАДА ШНАЙКАРТА

Львовъ, ул. Галицка ч. 25 (на розѣ улицѣ Валової).

Фірма та, аби позыскати собѣ ласкавыхъ покупателівъ, продає ат дуже малою користю найлѣпшій зигарки славныхъ фабрикъ якъ: Лонгінесъ, Сигристъ, Роаконфъ, и іншихъ — такт золотий и срѣбній — такожъ зигары стальній, сальоновій, бюровій, будинковій и т. д. Власна робота въ конусѣ всяку направу точно и дешево такт мѣсцеву якъ и зъ провинції. Нова та фірма поручас ся ласкавої памяти Веч. Публики.

ЯКОВЪ ФЕДЕРЪ

мѣскій лѣкарь и акушеръ

бувшій секундаріють общого шпиталля у Львовѣ, освітили въ Устю зеленомъ, лѣчить всякий слабости въ кругу медицини и хирургії входячій.

Власного выробу

ковдри на обѣй вовнѣ и баволиць одъ зл. 4.50 на вику цѣну до зл. 14 — матераци воловій (3 подушоль) одновѣдно до ваги и рода шерсти, одъ зл. 16 до 30, вставки пружиновій до ложокъ одъ найдешевшихъ до найдешевшихъ поручас въ найдешевшихъ выборѣ

Іосифъ Шустерь Львовъ, ул. Коперника ч. 7. Передѣлку и по-

крытие старыхъ колдеръ и мате-

рацій принимаю. (1—10)

Котель

паровый

урядово випробованый,

о силѣ 1½ коня,

заразъ до спраданя.

Близша вѣдомость у Льво-
полъда Литинського, улиця
Пекарска ч. 21 у Львовѣ.

Мешканцы Львова!

можуть ходити ся знаменитимъ вынаходкомъ

проф. Соксельета

МОЛОКО

Стерилизоване

посля методы того професора, есть найлѣпшимъ зъ шту-
чныхъ кормовъ для немовлятъ и заступає цѣлкомъ кормъ
грудный.

Дѣти, скормленій тымъ молокомъ не слабують на жадній сла-
бости жолудковій або кипковій и въ загадѣ не подлягають такъ легко
слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленія 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко компте найменше два разы только.

Проснекта и поясненя даромъ. Замовленія приймає

Контора Львопольда Литинського,
у Львовѣ, при улицѣ Валової ч. 14 (побѣчъ Центральної Каварнї).

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ (улиця Жолквівка, побѣчъ рампи)

поручас:

„Регуляторъ“

Въ нестравности, нежитахъ жолудка, жолтацѣ и гемороїдахъ лѣкъ найпевнѣйшій и не здрінаній. Роз-
пускає фльєму, регулює и побуджує травленіе, гоить раны жолудка, зтягає соки нездоровій, справяє лагодній бхбдъ и дає добрый appetitъ.

Цѣна пуделка вразъ зо способомъ ужитя 35 кр. в.а.

подаяка.

Вл. Брониславъ Виткевичъ аптикарь у Львовѣ.

Честный пане Аптікарю!

Одъ бльше якъ 10 лѣтъ терпѣла я на нежитъ жолудковій и мимо радъ многихъ лѣкарївъ, мимо що року одбувашихъ курацій купелевихъ, приписаныхъ дієть ослабляющихъ цѣлью организмъ, перестала я вѣри-
ти въ вилѣчене мое зъ тои нещастию болѣзни, которая для мене тымъ тяжшою була, що я, маючи родину, чу-
ла ся дуже нещастию. Вычитавши въ анонсахъ „Календаря здоровля“ о рожніхъ оригінальнихъ сред-
ствахъ въ Вашої аптіцѣ находячихъ ся, просила я о
присланьї Вашого лѣку „Регуляторъ“. Вже по-
кльку дняхъ учтула я велике улегченіе. Тиснене підъ
грудьми, котре до зомління допроваджувало, постоянно
устало. До тиждня могла я вже єсти стравы, якихъ
бѣлька лѣгъ не употребляла.

Тожъ желаю Вамъ Пане, аби всѣ бажаючі найти
улегшеніе въ ихъ терпѣніяхъ такъ були задоволенії зъ
ужитя Вашихъ средствъ, якъ я, и такою-же вдячностю
були перенятій для Васъ якъ я, а тогдь труды Ваші
для допоможеня терпячої людскості не сповзнутъ на
ничимъ.

Зъ поважаньемъ

Сяпокъ 1 липца 1890. Ядвигъ Келлеръ,

вдова по офиціалистѣ приватнѣ.

Грудні зѣля Д-ра Зебургера

противъ кашлю, душності, нежиту и т. п.

Цѣна фляшки 20 кр.